28/04/2020

Μακαριστός Χριστόδουλος: Η Εκκλησία και οι κρατικοί δραχμοθήρες

/ Ορθόδοξες Προβολές

Ήταν 28 Απριλίου 1998, όταν ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Αθηνών κυρός Χριστόδουλος εξελέγη από την ιεραρχία με μεγάλη πλειοψηφία, σε διαδοχή του Σεραφείμ Τίκα που είχε αποβιώσει στις 10 Απριλίου 1998.

Σήμερα, 22 ολόκληρα χρόνια από την εκλογή του και 12 χρόνια από την κοίμησή του, εξακολουθεί να σημαδεύει με τον λόγο του και να μνημονεύεται κάθε φορά που οι Εκκλησία διέρχεται δύσκολες ώρες.

Ακολουθεί άρθρο του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου ως Μητροπολίτου Δημητριάδος στην Εφημερίδα το "ΤΟ ΒΗΜΑ", κατά την Κυριακή 19 Οκτωβρίου 1997:

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ Κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ | Κυριακή 19 Οκτωβρίου 1997

ΤΟ ΒΗΜΑ

«Η θρησκευτική και πολιτιστική παράδοση της χώρας μας πρέπει να εμπνέει και το παρόν για να εξασφαλίσουμε το μέλλον μας». Αυτά εδήλωσε στις 3.3.1997 κατά την επίσκεψή του στα Μετέωρα ο πρωθυπουργός κ. Κ. Σημίτης. Τον τελευταίο καιρό όμως άστοχες κατά συρροήν αποφάσεις κυβερνητικών οργάνων σε βάρος εκκλησιαστικο-θρησκευτικών στόχων τείνουν να πείσουν τους ανθρώπους της Εκκλησίας αλλά και τους θρησκευόμενους πολίτες ότι επιχειρείται μια, διά της γνωστής «μεθόδου του σαλαμιού», προσχεδιασμένη επέμβαση στον χώρο της Ορθοδοξίας και της Εκκλησίας, που δεν συμβιβάζεται εύκολα με τις διακηρυγμένες αρχές των «εκσυγχρονιστών».

Τα μέτρα αυτά, έστω κι αν προέρχονται από επιμέρους αρμόδιους φορείς της εκτελεστικής εξουσίας, εκθέτουν οπωσδήποτε όλη την κυβέρνηση, την οποίαν εμφανίζουν διά των αναγκαίων συνειρμών να μη έχει αποστασιοποιηθεί από την αλήστου μνήμης φυσιογνωμία του προκατόχου σχήματός της των πρώτων χρόνων της δεκαετίας του ’80. Από την πληθώρα των παραδειγμάτων θα περιορισθώ σε τρία, που θεωρώ ενδεικτικά του πνεύματος που χαρακτηρίζει εκείνους τουλάχιστον οι οποίοι παίρνουν τις αντίστοιχες πρωτοβουλίες, που αμφιβάλλω αν έχουν τεθεί υπόψη του Πρωθυπουργού.

Ως πρώτο παράδειγμα θα έφερνα την περιθωριοποίηση του μαθήματος των θρησκευτικών στα Λύκεια. Με την αναμόρφωση του προγράμματος της Γ’ Λυκείου το μάθημα περιωρίσθη από μερικών ετών σε μία ώρα, από εφέτος δε έγινε τύποις προαιρετικό. Και είναι μεν αληθές ότι τούτο συνέβη και για άλλα δευτερεύοντα μαθήματα, και αυτός είναι ο λόγος που αντιμετωπίσθη η πρωτοβουλία με κάποια κατανόηση και από τους θεολόγους και από τη διοίκηση της Εκκλησίας, εν όψει της καταβαλλομένης προσπάθειας αναδιάταξης του συστήματος εκπαίδευσης στα Λύκεια, προς ευθυγράμμισή της με τα κρατούντα στην Ενωμένη Ευρώπη. Ωστόσο το πράγμα δεν έμεινε εκεί. Τώρα ηκούσθη ότι ετοιμάζεται η περικοπή μιας ώρας εβδομαδιαίως από το ίδιο μάθημα και στη Β’ Λυκείου, ώστε να διδάσκεται μόνο μία ώρα. Η νέα ρύθμιση, εφόσον θα επιβληθεί, δεν μας αφήνει αδιάφορους.

Ηδη εμφανίστηκαν οι πρώτες διαμαρτυρίες. Φοβούμεθα ότι πρόκειται για συστηματική προσπάθεια συρρίκνωσης του μαθήματος με στόχο ίσως τον παντελή εξοβελισμό του από το Λύκειο, σύμφωνα με όσα έχουν κατά καιρούς προτείνει διάφοροι δυτικοτραφείς διανοούμενοί μας, που δυσανασχετούν για τον κατηχητικό χαρακτήρα του μαθήματος και προτείνουν είτε τον αποκλεισμό του είτε τη μετατροπή του σε μάθημα θρησκειολογίας, ως εάν δεν ήσαν οι έλληνες μαθητές ορθόδοξοι χριστιανοί σε ποσοστό άνω του 95%. Γιατί τόσο εύκολα ξεπουλάμε τον

εσωτερικό πνευματικό μας πλούτο και εμφανιζόμαστε περίπου όπως οι νεόπλουτοι με έναν απεχθή επαρχιωτισμό που αναιρεί την καθολικότητά μας; Και όλα αυτά σήμερα που «παίζεται» η διάρκεια του Γένους μας και έχουμε ανάγκη όσο ποτέ άλλοτε τα παραδοσιακά μας ερείσματα.

Το δεύτερο παράδειγμα είναι πεζό και κυρίως πρακτικό. Πρόκειται για την υπ' αριθμ. 14749/Ε/7.8.1997 κοινή απόφαση των υπουργών Μεταφορών, Οικονομικών και Τύπου (ΦΕΚ 712Β/19.8.1997) που καθορίζει το ύψος των νέων ταχυδρομικών τελών για εφημερίδες και περιοδικά. Θα περίμενε κανείς ότι τα ΕΛΤΑ θα χρησιμοποιούσαν, προκειμένου περί του καθορισμού του ύψους των ταχυδρομικών τελών, το κριτήριο είτε του βάρους είτε του όγκου του ταχυδρομουμένου αντικειμένου. Εδώ όμως συμβαίνει το εξής παράδοξο. Εφημερίδες και περιοδικά διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες, ανάλογα με το περιεχόμενό τους: α) αυτά που έχουν πολιτικό, αθλητικό κλπ. περιεχόμενο, β) αυτά που έχουν οικονομικό περιεχόμενο, και γ) τα έχοντα θρησκευτικό, πολιτιστικό κλπ. περιεχόμενο. Σε όλα επιβάλλεται μια λογική αύξηση αναλόγως του βάρους των και εφόσον πρόκειται για αριθμό που δεν ξεπερνά τα 5.000 φύλλα. Ουσιαστικά πρόκειται και πάλι για μειωμένο τιμολόγιο. Μετά το όριο όμως αυτό (των 5.000 φύλλων) επιβάλλεται στα έντυπα μόνο της τρίτης κατηγορίας αύξηση που φθάνει το 700%, γεγονός που καθιστά απαγορευτική τη συνέχιση της έκδοσης πολλών θρησκευτικού περιεχομένου εντύπων.

Και διερωτάται κανείς: Γιατί αυτή η διάκριση σε βάρος μόνο των θρησκευτικών φύλλων, και δη των ορθοδόξων, και κάποιων άλλων; Πού αποβλέπει η δυσμενής αυτή και εξοντωτική μεταχείρισή των; Δεν είναι εύλογο να υποθέσει κανείς ότι επιδιώκεται η φίμωση του χριστιανικού εντύπου ή ο περιορισμός της κυκλοφορίας του; Και συνάδει τούτο με τη συνταγματική έννοια της ελευθερίας του λόγου; Ηδη μερικά από τα έντυπα αυτά αναγκάστηκαν να μετατρέψουν την εβδομαδιαία έκδοσή των σε 15ήμερη. Αλλ' αυτό δεν σημαίνει παραβίαση αρχής συνταγματικά κατοχυρωμένης; Πού ηκούσθη ότι το ταχυδρομικό τέλος εξαρτάται από το περιεχόμενο του εντύπου που ταχυδρομείται; Και έχουν άδικο οι πληττόμενοι να ισχυρίζονται ότι τελούν εν διωγμώ;

Το τρίτο παράδειγμα είναι ο αποκλεισμός του εφημεριακού κλήρου συλλήβδην από τη λήψη του επιδόματος παραγωγικότητος που λαμβάνουν ήδη όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Το μέτρο αυτό έχει πληγώσει τη φιλοτιμία των κληρικών μας, ιδίως της επαρχίας, οι οποίοι έχουν τη συνείδηση ότι επιτελούν ένα έργο πανεθνικής εμβέλειας, ευεργετικό για όλο τον λαό. Θα επιχειρήσω να περιγράψω τις τυπικές καθημερινές δραστηριότητες που αναπτύσσει ένας δραστήριος και ικανός ιερεύς σε μια πόλη, χωρίς να θέλω να αγνοήσω το γεγονός ότι υπάρχουν και μερικοί

ιερείς επιλήσμονες της αποστολής των, με τους οποίους ασχολούνται συνήθως τα ΜΜΕ δημιουργώντας την εντύπωση ότι όλοι οι κληρικοί μας είναι ανάξιοι της αποστολής των και ένα είδος κηφήνων που λυμαίνονται τον κρατικό κορβανά χωρίς να αποδίδουν στο έθνος την αναμενόμενη αντιπαροχή. Λοιπόν ένας φιλότιμος παπάς δεν περιορίζεται μόνο στην τέλεση καθημερινά της θρησκευτικής λατρείας, που οπωσδήποτε αποτελεί για την Ορθόδοξη Εκκλησία μας έναν αδαπάνητο πλούτο. Ο ιερεύς της πόλεως ασχολείται επιπλέον και με την κλονιζόμενη οικογένεια, καταβάλλοντας πολύμηνες ενίοτε, και κοπιαστικές προσπάθειες συμφιλίωσης των διισταμένων συζύγων, διαθέτει ώρες ολόκληρες για να συζητεί με τους νέους τα προβλήματά των, σκύβει με αγάπη πάνω σε περιστατικά που προέρχονται από τα ναρκωτικά, από τη φτώχεια, από τον κοινωνικό ρατσισμό.

Σήμερα οι περισσότερες ενορίες των πόλεων διαθέτουν ενοριακά Πνευματικά Κέντρα μέσα στα οποία, υπό την πνοήν του ιερέως, αναπτύσσονται, πέραν των καθαρά θρησκευτικών, και μείζονες πολιτιστικές δραστηριότητες, με αποδέκτες τα παιδιά και τους νέους, τους επιστήμονες και τους φοιτητές. Εκεί επίσης λειτουργούν γραφεία κοινωνικών υπηρεσιών, που αγκαλιάζουν τις ανάγκες ασθενών, αστέγων, περιθωριακών, θυμάτων του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο ιερεύς είναι κάθε στιγμή του 24ώρου διαθέσιμος, χωρίς να υπολογίζει την ανάγκη της ανάπαυσης ή την ανάγκη να ευρίσκεται μερικές έστω ώρες κοντά στην οικογένειά του, η οποία πολλές φορές τον στερείται και ως σύζυγο και ως πατέρα. Χιλιάδες άνθρωποι κατευθύνονται πνευματικά και εξαρτούν την ζωήν των από τον ιερέα, που μπορεί να διαθέτει ώρες ολόκληρες μέσα στο Εξομολογητήριο για να ακούει τα πάθη των και να χορηγεί άφεση αμαρτιών ή να δίδει οδηγίες για την υπέρβαση δυσεπίλυτων προβλημάτων.

Και επειδή μπορεί να κατηγορηθώ ότι μιλώ θεωρητικά, μπορώ να επικαλεσθώ εδώ απτά παραδείγματα από την Ιερά Μητρόπολή μας, όπου υπάρχουν ιερείς νέοι κατά την ηλικία, σεμνοί και μορφωμένοι που αναλαμβάνουν εθελοντικές υπηρεσίες, με την καθοδήγηση και παρότρυνση της Μητροπόλεως, σε ευαίσθητους κοινωνικούς τομείς. Ετσι τέσσερις ιερείς μου ασχολούνται με το Αναμορφωτήριο Ανηλίκων Κασσαβετείας μεταβαίνοντες στο Κατάστημα τακτικά κάθε εβδομάδα, διοργανώνοντες βιβλιοθήκη, συνάξεις, διαλέξεις, συζήτηση κατ’ ιδίαν με τους νέους, ανακουφίζοντες τη μοναξιά των με χρήσιμα προσωπικά δώρα, που εξασφαλίζουν συνεργάτες μας, που έχουν συμπήξει ειδικό Σύλλογο. Αλλοι κληρικοί μας ασχολούνται μονίμως με τον αγώνα μας κατά των ναρκωτικών. Μεταβαίνουν στα στέκια των νέων, διανέμουν το διαφωτιστικό μας φυλλάδιο, διοργανώνουν ομιλίες σε γονείς και σε νέους, μαθητές, φοιτητές και στρατιώτες, φωτίζοντας τις σκοτεινές όψεις του προβλήματος. Αλλοι παρέχουν μαθήματα αγωγής σε

αρραβωνιασμένους, που ετοιμάζονται να παντρευθούν, ανοίγοντας ένα παράθυρο προς την ευτυχία των μελλοντικών συζύγων. Αλλοι διευθύνουν τις Σχολές Γονέων που λειτουργούν στην περιοχή μας με ευθύνη της Ιεράς Μητροπόλεως. Και άλλοι ασχολούνται συστηματικά με τον μαθητόκοσμο μεταβαίνοντες στα Γυμνάσια και Λύκεια τακτικά όπου δέχονται σε κατ' ιδίαν συνέντευξη όποιον μαθητή θέλει για να συζητήσει με τον εκπρόσωπο του Θεού τα προβλήματά του.

Υπάρχουν παραδείγματα ιερέων μας που έσωσαν την τελευταία στιγμή νέους από την αυτοκτονία, άλλους από την περιπέτεια της διαφθοράς και άλλους από την απογοήτευση και τη μελαγχολία. Αλλοι ασχολούνται με την εξεύρεση δουλειάς για τους ανέργους, ενώ άλλοι συνέστησαν στις ενορίες των και λειτουργούν «Σπίτια Γαλήνης Χριστού» ή «Εστίες Αγάπης» στις οποίες οι φτωχοί και άστεγοι και εγκαταλελειμμένοι της κοινωνίας βρίσκουν ένα πιάτο ζεστό φαγητό, και κυρίως έναν χώρο αγάπης και στοργής δωρεάν. Μόνο στην πόλη μας προσφέρονται κάθε ημέρα 550 μερίδες φαγητού δωρεάν σε ισάριθμα πρόσωπα, που έχουν άμεση ανάγκη.

Θα μπορούσα να συνεχίσω την αναφορά μου και σε πολλές άλλες συγκεκριμένες δραστηριότητες, που τις αναλαμβάνουν, χωρίς επιπλέον αμοιβή, οι ιερείς μας, φιλότιμοι κατά πάντα, ευαίσθητοι στις κοινωνικές και πνευματικές αναζητήσεις, έτοιμοι να δώσουν το χέρι στους κινδυνεύοντες συνανθρώπους των. Χωρίς να υπολογίζουν την υπερωριακή απασχόληση ώστε να ευρίσκονται ανά πάσαν στιγμήν στη διάθεση των ανθρώπων που πενθούν, που κινδυνεύουν ή που χαίρουν.

Αυτοί λοιπόν εκρίθησαν μη παραγωγικοί, και εστερήθησαν της αναγνώρισης μιας προσφοράς που την έχει ανάγκη ο λαός, που την αναγνωρίζει και την εκτιμά. Δεν επρόκειτο να πέσει έξω ο κρατικός προϋπολογισμός με το να εδίδετο και στους ιερείς μας το επίδομα αυτό. Δεν είναι μόνο το πρακτικό μέρος, ένεκα της ακρίβειας της ζωής και των πολλών αναγκών των ιερατικών οικογενειών, πολλές από τις οποίες είναι πολύτεκνες. Είναι κυρίως το ηθικό μέρος. Γιατί έρχεται η πολιτεία και ρίχνει κατάμουτρα στους κληρικούς μας τη ρετσινιά ότι δεν είναι παραγωγικοί; Και γιατί το δείχνει αυτό με πάθος και με μη αποκρυπτόμενη καν αντιπάθεια; Γιατί πώς αλλιώς να εξηγήσει κανείς τη δήλωση ενός αρμοδίου υφυπουργού στην Κρήτη, ότι «ποτέ δεν θα πάρουν το επίδομα παραγωγικότητας οι ιερείς»; Διερωτώμαι αν ο άνθρωπος αυτός γνωρίζει τίποτε από όσα ανέφερα παραπάνω για την προσφορά των κληρικών μας στην κοινωνία και στο έθνος. Και προκαλώ τον οιονδήποτε που αμφιβάλλει για όσα είπα, να έλθει αν θέλει στον Βόλο και να δει τι προσφέρουν οι ιερείς στον λαό μας. Και εγώ αναλαμβάνω να τον οδηγήσω και σε άλλες Μητροπόλεις, όπου και εκεί συντελείται ένα τέτοιο ή παρεμφερές έργο, ώστε να αναδυθεί σε όλο το μεγαλείο της η αδικία που έγινε

στους ιερείς μας, που δίκαια με το δίκιο τους αισθάνονται πληγωμένοι γι’ αυτήν την άδικη και άστοργη μεταχείριση σε μια περίοδο όπου τα πάντα γκρεμίζονται και όπου τα ερείσματά μας υποχωρούν και οι ελάχιστοι που εργάζονται διώκονται.

Δεν επιθυμώ να ασχοληθώ εδώ και με το παρεμφερές παράδειγμα του καθηλωμένου από 20ετίας μισθού των Αρχιερέων, που μετά βίας φθάνει τις 250.000 – 270.000 δρχ. τον μήνα. Δεν θέλω να νομισθεί ότι διεκδικώ σε περίοδο λιτότητος μια εύλογη αναβάθμιση αυτού του μισθού, αλλά και δεν μπορώ να αντιπαρέλθω την ηθική πάλι πλευρά του ζητήματος, που δείχνει την αδιαφορία μαζί και την περιφρόνηση, που όλες οι κυβερνήσεις έδειξαν στο προκείμενο θέμα στη διάρκεια της 20ετίας που πέρασε.

Εχουν ποτέ λάβει γνώσιν οι κρατικοί υπηρεσιακοί παράγοντες για τα ιδρύματα της Εκκλησίας που προσφέρουν κοινωνική πρόνοια, για τα νοσοκομεία, γηροκομεία, άσυλα ανιάτων, για τα οικοτροφεία και ορφανοτροφεία, που λειτουργούν άρτια, χωρίς κρατικές επιχορηγήσεις τα περισσότερα, με διαφάνεια και χρηστότητα, με προσωπικό κατά βάσιν εθελοντικό, με ποιότητα και επίπεδο προσφοράς ανώτατο; Και να σκεφθεί κανείς πως αυτά τα ιδρύματα οι δραχμοθήρες του υπουργείου Οικονομικών τα επεβάρυναν με φόρο 20% επί των δωρεών που δέχονται, σαν να ήθελαν να αποθαρρύνουν τους δωρητάς. Τι να υποθέσω; Τρελάθηκε ο κόσμος ή αντιθέτως τα έχουν τετρακόσια όσοι απεργάζονται, με τέτοια μέτρα, την εξάρθρωση της Ορθοδοξίας και τη στέρηση του λαού μας από τη ζείδωρη παρουσία της;

Τα τρία παραδείγματα που ανέφερα είναι απλώς ενδεικτικά του πνεύματος που κυριαρχεί στους κυβερνητικούς εγκεφάλους εναντίον της Ορθοδοξίας, σε μια εποχή όπου το Γένος μας έχει ανάγκη τα πνευματικά του ερείσματα για να επιβιώσει. Πολλοί λέγουν πως οι άνθρωποι που παίρνουν τα μέτρα αυτά εκμεταλλεύονται το γεγονός ότι η Εκκλησία μας σήμερα φαίνεται να είναι ακέφαλη. Αλλοι λέγουν πως πρόκειται για συνειδητή επιλογή σαλαμοποίησης της θρησκευτικής ζωής και αγωγής, ώστε σιγά σιγά και ανεπαίσθητα να περικοπούν όλες οι δραστηριότητες της Εκκλησίας και των οργάνων της και να μετατραπεί η Ελλάδα σε κράτος λαϊκιστικό, χωρίς θρησκεία και χωρίς θρησκευτική ζωή. Ο,τι απ’ όλα και να συμβαίνει το βέβαιο είναι ότι τα μέτρα που λαμβάνονται το ένα μετά το άλλο σηματοδοτούν μια συστηματική προσπάθεια δημιουργίας προβλημάτων στην ομαλή ζωή της Εκκλησίας. Και τις συνέπειες θα τις γευθεί σε λίγο ο λαός, το Γένος μας. Και βέβαια η εκ των υστέρων αναγνώριση γενομένων σφαλμάτων δεν θεραπεύει πάντοτε τις ζημίες. Ιδίως όταν αυτές κατευθύνονται προς το έθνος και όχι προς μεμονωμένα πρόσωπα.

ΠΗΓΗ: archxristodoulos.gr